

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γαμπρικός κατά τὸ ἀντρέκειος καὶ γυναικείος.

1) Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ., πολλαχ.: Γαμπρῖκεια ροῦχα πολλαχ. 2) Τὰ εἰς τὴν νύμφην διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ εἶδη ἐπενδύσεως, νυμφοστόλια Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ. Ὁφ. Τραπ.) 3) Ἡ εἰς τὸν γαμβρόν διδομένη προγαμιαία δωρεὰ Κάρι.

γαμπρικός ἐπιθ. Θήρ. ἄμπρικός Κάρι.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Φορέματα γαμπρικά Θήρ. || Ἄσμ.

Ὁ Πολυχρόνης ἤφνε τὸ ἐπῆε νὰ ψουνίσῃ τσαὶ γὰ νὰ μῆνα τσαὶ γὰ δὴ δόσω νὰ ὑρίσῃ τὸ εἶπε νὰ ἐτοιμάσωμε τὰ ἄμπρικά του ὅλα, γιὰτ' ἤθιλε νὰ παντρευτῇ ἐφέτι τὸ χειμῶνα Κάρι.

γάμπρινος ἐπιθ. Πελοπ. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς καταλ. -ινος.

Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ.: Γάμπρινα πονκάμισα - σκουτιά κτ.

γαμπρίτικος ἐπιθ. Δαρδαν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτικος.

Γαμπρήσιος, ὁ ἰδ.: Γαμπρίτικα παπούτσια.

γαμπρογυρεύω ἄμαρτ. γαδρoγυρεύω Λέσβ. (Ἀγιάσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ ρ. γυρεύω.

Ζητῶ, ἐπιδιώκω γαμβρόν διὰ νὰ ὑπανδρευθῶ.

γαμπροκάλεσμα τό, Πόντ. (Σούρμ.) γαμπροκάλεσμα Πόντ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαμπρός καὶ κάλεσμα.

1) Ἡ κατά τὴν ἐβδόμην μετὰ τὸν γάμον ἡμέραν πρόσκλησις τῶν νεονύμφων εἰς τὴν οἰκίαν τῶν γονέων τῆς νύμφης Σούρμ. 2) Ἡ μετὰ τοὺς ἀρραβῶνας πρόσκλησις ὑπὸ τῶν γονέων τῆς μνηστῆς τοῦ μνηστήρος καὶ τῶν γονέων καὶ πλησιεστέρων συγγενῶν του εἰς εὐωχίαν Πόντ. Συνών. γαμπρολάλεμαν, γαμπρολάλιν.

γαμπροκαμένος ὁ, ἄμαρτ. γαδρoκαμένος Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ καμένος μετοχ. τοῦ ρ. καίω.

Ὁ γαμβρός ποῦ εἶθε νὰ καῖ, νὰ καταστραφῇ: Πῶς βγήκες τέτοια μέρα, γιαγιά, καὶ δὲ φοβήθηκες τὸ κρύο; —τί νὰ κάμω, παιδάκι μου, ὁ γαδρoκαμένος μ' με ξεφορτωθῇ!

γαμπρολάλεμαν τό, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γαμπρός καὶ λάλεμαν, δι' ὁ ἰδ. λάλημα.

Γαμπροκάλεσμα 2, ὁ ἰδ.

γαμπρολάλιν τό, ἄμαρτ. Πληθ. γαμπρολάλιν Πόντ. (Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ ρ. λαλῶ.

Πληθ., γαμπροκάλεσμα 2, ὁ ἰδ.

γαμπρολόγι τό, Θράκ. (Μάλγαρ) Κάλυμν. Κῶς Πάτμ.

Ἐκ τοῦ ρ. γαμπρολογῶ.

1) Συνήθως κατά πληθ. γαμπρολόγια, οἱ ἀρραβῶνες Κάλυμν. Κῶς Πάτμ. 2) Ὁ γαμβρός καὶ οἱ συνοδεύοντες παρόνυμφοι Θράκ. (Μάλγαρ.): Πλησιάζουν τὰ γαμπρολόγια κ' ἐρχονται μέτωπο με μέτωπο με τὴ νύφη.

γαμπρολογῶ ἄμαρτ. γαμπρολογῶ Κῶς Νίσυρ. κ. ἄ. γαμπρολογῶ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μέσ. γαμπρολογεῖμαι σύνηθ. γαδρoλογεῖμαι Κέρκ. κ. ἄ. γαμπρολοοῦμαι Πάτμ. Σύμ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λογῶ, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 247 κέξ.

Α) Ἐνεργ. 1) Ἀρραβωνιάζω Κῶς. 2) Ὑπανδρεύω Κῶς Νίσυρ. κ. ἄ.: Ὁ δεῖνα γαμπρολογᾷ τὴν κόρη του Κῶς Νίσυρ. || Ἄσμ.

Νὰ σὲ γαμπρολογήσωμε 'ς τ' Ἀθῆναι τὸ περιόλι με τοῦ Πισσάρι τὸν νύγρον ποῦ 'σαι μοναχοκόρη (μοιρολ.) Νίσυρ.

Β) Μέσ. 1) Εἶμαι εἰς ὦραν γάμου καὶ ζητῶ νὰ νυμφευθῶ, ἐπὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς σύνηθ. Μετοχ. γαμπρολογημένος, ἀρραβωνιασμένος Πάτμ. Σύμ. 2) Ἐπιδεικνύομαι, κομψεύομαι ὡς ὑποψήφιος γαμβρός σύνηθ. Συνών. γαμπρίζω 1.

γαμπρός ὁ, κοιν. καὶ Καπ. (Σίλ. Φάρας. κ. ἄ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) γαμπρὸ Πόντ. (Ὁφ. Σούρμ.) γαμπρὸ Τσακων. γαμπρὸς Σκυρ. γαδρὸς πολλαχ. γαμπρὸς Καπ. (Μαλακοπ.) γαμπρὸ Ἀπουλ. Καλαβρ. γαμπρὸς Λέσβ. γαδρὸς Λέσβ. κραιμπὸ Ἀπουλ. γαμπρὸς Σαμοθρ. ἄμπρὸς Χίος ἄδρὸς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ὄναδρὸς Νάξ. (Κορων.) Θηλ. γαμπρὴ ΜΦιλήντ. Γλωσσογν. 3,16 γραμπή Ἀπουλ. Καλαβρ. γραμπή Καλαβρ. κραιμπή Ἀπουλ. Πληθ. γαμπροῦδ' Πόντ. γαδρῆδες Πάρ. γαδρ'δὲς Πάρ. (Λεῦκ.) γαμπρῆδες Καπ. (Ἀραβάν.) γαμπροῦδ' τά, Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γαμβρός. Ὁ τύπ. γαδρῆδες κατὰ τὰ εἰς -ῆδες ἐν τῷ πληθ. ὀνόματα.

1) Ὁ σύζυγος γυναικὸς ἐν σχέσει πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ ἀδελφοὺς αὐτῆς κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καλαβρ. Καπ. (Ἀραβάν. Μαλακοπ. Σίλ. Φάρας. κ. ἄ.) Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) Τσακων.: Ἐναν καλὸ γαμπρὸ! (εὐχὴ πρὸς νέαν) κοιν. || Γνωμ.

Γαμπρός νύγρος δὲ γίνεται καὶ νύφη θυγατέρα (ὅτι παρ' ὅλον τὸν στενὸν δεσμόν τοῦ γάμου ὁ γαμβρός καὶ ἡ νύφη δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἴσοι πρὸς γνήσια τέκνα) κοιν. || Παροιμ.

Ὁ μουρλὸς γαμπρός | περιμένει 'ς τοῦ πεθεροῦ τὸ βίος (ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζῃ τις εἰς τὴν περιουσίαν τῶν γονέων τῆς συζύγου) Πελοπ. (Λάστ.)

Ἀνάθεμα γονεὺς γονεὺς καὶ μερικὲς μητέρες,

ποῦ δὲ διαλέγουν τοὺς γαμπροὺς ὡσὰν τοῖς θυγατέρας (ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ δίδεται ὀλιγωτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ ἀπόκτησιν γαμπροῦ ἢ νύμφης) ΝΠολίτ. Παροιμ. 3, 391. Ὁπ' δὲν ἔχει γαμπρὸ, δὲν ἔχει γάδαρο (ὅτι ἡ θέσις τοῦ γαμβροῦ πλησίον τῶν πεθερικῶν του εἶναι κάπως μειονεκτικὴ) Ἡπ. (Ἰωάνν.)

Μὲ τὴ μιά μου θυγατέρα | τέσσερους γαμπροὺς ἐπῆρα (ἐπὶ τοῦ ὑποσχομένου εἰς πολλοὺς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα) Πάρ. β) Ὁ μελλονύμφος ἢ ὁ νυμφίος κοιν.: Καμαρώνει - κορδώνειται - στέκεται σὰ γαμπρός. Καὶ γαμπρός! (εὐχὴ πρὸς νέον) κοιν. || Παροιμ. φρ. Ὁρ'σε, γαμπρέ, κουφέττα (ἐπὶ τοῦ ἀκαίρως ποιούντος τι ὡς ὁ κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου προσφέρων κουφέττα εἰς αὐτὸν τὸν γαμβρόν, ἐνῶ ταῦτα κατ' ἔθος προσφέρονται εἰς τοὺς ξεκλημένους) πολλαχ. || Παροιμ.

Σὰ θέλ' ἡ νύφη κί ὁ γαμπρός, | τύφλα νὰ 'χῃ ὁ πεθερός (ὅταν ὁ νέος καὶ ἡ νέα ἀγαπῶνται, δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐνωσιν ἢ ἄρνησις τῶν γονέων τῶν. Ἰδ. ἈνθΠαπαδόπ. ἐν Λεξικογρ. Δελτ. 6, 68) κοιν.

Τὸ μῆνα ἔχει ὁ γαμπρός καὶ τὴ βδομάδα ἡ νύφη (ὁ γαμβρός ὁρίζει τὸν μῆνα τοῦ γάμου καὶ ἡ νύφη τὴν ἐβδομάδα, ἵνα μὴ συμπέσῃ ἡ ἔμμηνος ροή) Πελοπ. (Γορτυν.) Ἐδιάκα γὰρ γαμπρός καὶ βρέθηκα κοννιάδος (ἐπὶ τοῦ παρὰ προσδοκίαν ἀντὶ ἀγαθοῦ εὐρίσκοντος κακὸν) αὐτόθι.

Νά 'χα τοῦ γαδρου τοῦ χάρι | καὶ τῆς νύφης τὸ καμάρι (εὐτυχὴς ὁ γαμβρός διὰ τὴν χάριν τοῦ νά τὸν κολακεύουν καὶ περιποιούνται ὅλοι, ἡ δὲ νύφη διὰ τὸ καμάρι ποῦ ἐπιδεικνύει, ἐνῶ ὅλοι προσπαθοῦν νά τὴν ἀναδείξουν ὡραίαν) Κεφαλλ. γ) Ὁ ἀνὴρ ὁ ἐγκαταλείπων τὴν οἰκογένειάν του καὶ εἰσερχόμενος εἰς τὴν οἰκογένειαν τῆς συζύγου, ἐσώγαμβρος πολλαχ.: Ἐχει μοναχοκόρη καὶ θά πάρῃ γαμπρό. Τὸ θηλ. γαμπρή, ἡ νύμφη Ἀπουλ. Καλαβρ. — ΜΦιλῆντ. ἐνθ' ἀν. 2) Ἐνα μέλος τῆς ὁμάδος τῶν μετῃμφισμένων Θεσσ. 3) Πληθ. γαμπροί, εἶδος παιδιᾶς οἰκογενειακῆς Σάμ.

γαμπροσκάμνιν τό, Πόντ. γαμπροσκάμν' Πόντ. γαμπροσκάμ' Πόντ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γαμπρός καὶ σκαμνί. Τὸ γαμπροσκάμ', καθὼς καὶ βασιλοκοσκάμν' καὶ βασιλοσκάμ', καθ' ἀπλολογίαν.

Κάθισμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθεται ὁ νεόνυμφος διὰ νά τὸν ξυρίσουν. Συνών. νεογαμοσκάμνιν.

γαμπροστόλι τό, Θράκ. (Κασταν. Σηλυβρ.) γαμπροστόλ' Θράκ. (Σαρεκκλ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαμπροστολίζω.

Ἡ γαμήλιος πομπή τῆς νύμφης ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.

Χορεύει ἡ νύφη καὶ ὁ γαμπρός, χορεύ' τὸ γαμπροστόλι, νὰ τοῖς ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νά παντρευτοῦνε ὅλοι Κασταν.

γαμπροστολίζω Ἡπ. γαμπροστουλίζου Θράκ. (Καλλίπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τοῦ ρ. στολίζω.

Ἐνδύω τὸν γαμβρὸν τὴν γαμήλιον στολήν: Ἄσμ.

Καθὼς μὲ γαμπροστόλισαν, νὰ μὲ νεκροστολίσουν Ἡπ.

Οὐραῖους εἶσ' ἀνάλλαγους, λιβέντης ἀλλαμένους καὶ οὐντας γαμπροστουλίστηκες, σὰν ἄγγιλους γραμμένους Καλλίπ.

γαμπροστόλιστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) γαμπροστόλιγος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαμπροστολίζω.

Ὁ στολισμένος, ἐνδεδυμένος ὡς γαμβρός.

γαμπρούδι τό, Ἰων. (Κάτω Παναγ. Κρήν.) γαμπρούδι Ἡπ. (Χιμάρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐδι.

1) Θωπευτικῶς ὁ γαμβρός: Ἄσμ.

Καλῶς το τὸ γαμπρούδι μου, καλῶς τον τὸ γαμπρό μου, εἶντα χαμπάρια μοῦ 'φερεις ἀπὸ τὴ μονοκόρη; Κάτω Παναγ. Συνών. γαμπρουλλάκις, γαμπρουλλάκος, γαμπρούλλης, γαμπρούτσικος 2) Πληθ. γαμπρούδα, ὁ γαμβρός καὶ ἡ νύμφη μαζί.

γαμπρουλλάκις ὁ, ἀμάρτ. γαμπρουλλάξ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Οὐδ. γαμπαουλλάκι τό, Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρούλλης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - άκις.

Γαμπρούδι 1, ὁ ἰδ.

γαμπρουλλάκος ὁ, Πελοπ. (Κορινθ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρούλλης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - άκος.

Γαμπρούδι 1, ὁ ἰδ.: Νὰ τὸν χαίρῃσαι, νὰ σοῦ ζήσῃ ὁ γαμπρουλλάκος! (εὐχή).

γαμπρουλλάς ὁ, Στερελλ. (Δεσφ. Καλοσκοπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρούλλης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - άς.

Εἰρων. ὁ γαμβρός. Συνών. ἰδ. ἐν λ. γαμπριᾶς.

γαμπρούλλης ὁ, σύνθηθ. γαμπρούλλ'ς σύνθηθ. βορ. ἰδιώμ. Οὐδ. γαμπρούλλι τό, Κῶς Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐλλης.

Γαμπρούδι 1, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς παρων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γαμπρούλλ'ς Στερελλ. (Ἀράχ.) Ἀπρούλλης Νάξ. Ἀπύρανθ.) Τὸ οὐδ. περιφρονητικῶς ἐπὶ τοῦ μικροσώμου γαμβροῦ.

γαμπρουλλιά ἡ, Ἀθῆν. Πειρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρούλλης καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ῖά.

Ὁ πρῶτος μετὰ τὸν γάμον χρόνος, ὁ κοινῶς λεγόμενος μὴν τοῦ μέλιτος: Πέρασε τὴ γαμπρουλλιά του 'ς τὸ δεῖνα μέρος. Γύρισε ἀπὸ τὴ γαμπρουλλιά του. Ἀπάνω 'ς τὴ γαμπρουλλιά του ἀρρώστησε ἡ γυναῖκα του.

γαμπρούτσικος ὁ, Στερελλ. (Φθιώτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαμπρός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐτσικος.

Γαμπρούδι 1, ὁ ἰδ.: Ἄσμ.

Τρεῶν μερῶν γαμπρούτσικος δώδεκα χρόνους σκλάβος, ποτέ μου δὲ 'νιερύτηκα 'ς τὸν ὕπνο ποῦ κοιμώμουν καὶ ἀπὸψ' εἶδα 'ς τὸν ὕπνο μου παντρεύετ' ἡ γυναῖκα μ'.

γαμῶ κοιν. καὶ Πόντ. γαμοῦ Ἡπ. ἁμῶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) μῶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) γαμίζω Κάρπ.

Τὸ ἀρχ. γαμῶ = λαμβάνω γυναῖκα, νυμφεύομαι. Οἱ τύπ. ἁμῶ καὶ μῶ κατ' εὐφημισμὸν.

1) Συνέρχομαι γυναικί, βινῶ κοιν. καὶ Πόντ. 2) Οἱ τύποι ἁμῶ καὶ μῶ μόνον ἐπιφωνηματικῶς εἰς δήλωσιν θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως κττ.: Μῶ σε, πότε ἔρθεις; (ἦρθεις) Τραπ. Χαλδ. Μῶ σε, τό παλαλὸς ἐν'! (βρέ, τί παλαλὸς ποῦ εἶναι!) αὐτόθι.

γάνα ἡ, πολλαχ. δάνα Κύπρ. δάνη Κύπρ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Α) Κυριολ. 1) Ἡ πρασίνη σκωρία τῶν ἀγανῶτων χαλκίνων σκευῶν πολλαχ. 2) Μετων. ἄνθρωπος φορτικὸς Λέσβ.: Αὐτὸς εἶναι γάνα, δὲ ξικουλλῆ. 3) Ἡ κολλώδης πρασίνη ὕλη ἡ σχηματιζομένη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν στασίμων λιμναίων ὑδάτων Κάρπ. Λέσβ. 3) Ὑλὴ μέλαινα σχηματιζομένη εἰς τὰ ἀγγεῖα τὰ ἐπιτιθέμενα εἰς πυρὰν πολλαχ.: Ὁ φοῦρνος δὲ φοβᾶται ἀπὸ γάνες (ὁ ἔχων κακὴν φήμην δὲν φοβεῖται τὴν φήμην νέας κακῆς του πράξεως) Κεφαλλ. Νά 'χι ὁ γάιδαρος ἀνάγξ' ἀπὸ βρισμὲς καὶ οὐ φοῦρνους ἀπὸ γάνις (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Κηλὶς οἰαδήποτε πολλαχ.: Ἐχει γάνες 'ς τὰ μοῦτρα του Ἡπ. Τοὺν γάνουσαν μὴ γάνα 'ς τοῦ μοῦτρου τ' Αἰτωλ. || Φρ. Βάνου γάνα 'ς τοῦ πρόσουπου μ' (προσάπτω ἐμαυτῷ κατασχύνην) Ἡπ. Βγάζου τοὶ γάνις ἀπ' τοῦ πρόσουπου μ' (ἀπαλλάττομαι τῆς κατασχύνης) Αἰτωλ. Συνών. μουντζούρα. γ) Μεταφ. αἰσχύνη,

